

UAB „ATEITIES LABORATORIJA“

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO MOKINIUI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB „Ateities laboratorija“ mokyklos „Saulės gojus“ (toliau – Mokykla) švietimo pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Mokyklos darbuotojų – mokytojų, klasės vadovų / kuratorių, mentorių, pagalbos mokiniui specialistų, Mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių, leidžiančių didinti ugdymo(si) veiksmingumą, tenkinimu.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis šiais dokumentais: Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr.V-547, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 23 d. įsakymo Nr. V-603 redakcija, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. V-553 redakcija, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-898.
3. Aprašas nustato švietimo pagalbos teikimo mokiniams tikslus, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui.
5. Švietimo pagalbos uždaviniai:
 - 5.1. tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
 - 5.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
 - 5.3. bendradarbiaujant su tėvais (globėjais) išsiaiškinti ir pagal galimybes šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali tinkamai dalyvauti ugdymosi procese;
 - 5.4. tobulinti mokytojų, tėvų (globėjų) bendravimo su mokiniams, turinčiais psichologinių, mokymosi sunkumų, vengiančiais lankyti Mokyklą, kompetencijas;

- 5.5. stiprinti mokinių psichologinį atsparumą, kurti saugią ir ugdymui(si) palankią aplinką;
- 5.6. teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę bei specialiąją pagalbą.
- 6. Pagalbos teikimo principai:
 - 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
 - 6.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;
 - 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
 - 6.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimamais sprendimais;
 - 6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio ar šeimos poreikius;
 - 6.6. konfidencialumas – konfidenciali informacija be mokinio ir / arba jo tėvų (globėjų) sutikimo neatskleidžiama tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

- 7. Švietimo pagalbos gavėjai yra Mokyklos mokiniai.
- 8. Švietimo pagalbos teikėjai yra dalykų mokytojai, klasių vadovai / kuratoriai, mentorai, mokinio padėjėjai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, ugdymo pakopų vadovai.
- 9. Švietimo pagalbos teikimo formos:
 - 9.1. individualus darbas su mokiniu;
 - 9.2. darbas su klase arba grupe;
 - 9.3. darbas su mokinio šeima arba jo atstovais pagal įstatymą;
 - 9.4. darbas su Mokyklos bendruomene;
 - 9.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
- 10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:
 - 10.1. ugdymo diferencijavimas, pritaikymas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;
 - 10.2. mokinių konsultavimas, siekiant jiems padėti mokytis, geriau save pažinti, išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padėti pasirinkti profesiją;
 - 10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, save pažinti, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius;
 - 10.4. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiskai teikiamą pagalbą mokiniui.

IV SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

- 11. Švietimo pagalbą teikia Mokyklos darbuotojai pagal pareigybinius nuostatus ir / arba vykdydami Mokyklos vadovo įsakymu pavestus darbus.
- 12. **Pirmasis lygmuo:**
 - 12.1. Klasių vadovai / klasių kuratoriai / mentorai:
 - 12.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;

- 12.1.2. siekia pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;
- 12.1.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną; pastebėję, kad mokinio atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, vyksta patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas, suteikia mokiniui reikiamą pagalbą;
- 12.1.4. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais; informuoja tėvus (globėjus) apie iškylančias problemas;
- 12.1.5. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas; nepavykus pagalbos suteikti, informuoja Mokyklos vaiko gerovės komisijos pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą;
- 12.1.6. siekiant mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, nustatyti specialiuosius ugdymosi poreikius, kartu su švietimo pagalbos specialistais pildo reikalingus vertinimo dokumentus;
- 12.1.7. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį mokinio ugdymui(si).

12.2. Dalykų mokytojai:

- 12.2.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;
- 12.2.2. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose ugdymo programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.) ir informuoja klasės vadovą / kuratorių, mokinio tėvus (globėjus);
- 12.2.3. siekiant mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, nustatyti specialiuosius ugdymosi poreikius, kartu su švietimo pagalbos specialistais pildo reikalingus vertinimo dokumentus;
- 12.2.4. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
- 12.2.5. pritaiko dalykų bendrąsias programas specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinių gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
- 12.2.6. teikia informaciją Mokyklos vaiko gerovės komisijai apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą;
- 12.2.7. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.;
- 12.2.8. teikia mokiniui individualią pagalbą per pamoką;
- 12.2.9. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį.

13. **Antrasis lygmuo:**

13.1. Psichologas:

- 13.1.1. dalyvauja Mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje (yra komisijos narys);
- 13.1.2. atlieka mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų, galių, sunkumų nustatymą;
- 13.1.3. organizuoja mokinių adaptacijos Mokykloje tyrimus, apibendrina tyrimų rezultatus;
- 13.1.4. skatina saugios ir palankios mokymosi aplinkos kūrimą Mokykloje; stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;
- 13.1.5. bendradarbiauja su tėvais (globėjais), klasių vadovais / kuratoriais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;
- 13.1.6. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus) auklėjimo klausimais ir / arba veda jiems užsiėmimus;
- 13.1.7. vykdo Mokyklos bendruomenės švietimą: šviečia mokinius, tėvus (globėjus), mokytojus vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais; gilina Mokyklos bendruomenės narių žinias apie psichologines ir emocines mokinių problemas ir jų sprendimą;
- 13.1.8. bendradarbiauja dėl psichologinių problemų prevencijos įgyvendinimo Mokykloje su už

prevencinę veiklą Mokykloje atsakingais darbuotojais, kitais švietimo pagalbos specialistais; padeda rengti prevencines priemones;

13.1.9. teikia pagalbą ištikus krizei.

13.2. Socialinis pedagogas:

13.2.1. vertinta socialiniu pedagoginiu aspektu mokinių ugdymosi poreikius;

13.2.2. pagal kompetenciją dalyvauja atliekant pirminį ir / arba pakartotinį mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;

13.2.3. ugdo mokinių socialines ir emocines kompetencijas;

13.2.4. konsultuoja mokinius dėl socialinių pedagoginių problemų sprendimo, konsultuoja mokinių tėvus (globėjus);

13.2.5. teikia pagalbą mokiniams, kai ją Mokyklos vaiko gerovės komisijos teikimu skiria Mokyklos vadovas arba pedagoginės psichologinės tarnybos vadovas;

13.2.6. dalyvauja organizuojant ir vykdant prevencines veiklas, susijusias su vaiko ir mokinio mokymosi galias ir poreikius atliepiančios, saugios ugdymo aplinkos kūrimu bei vaiko ir mokinio socialinių emocinių kompetencijų stiprinimu.

13.3. Specialusis pedagogas:

13.3.1. dalyvauja atliekant mokinių ugdymosi poreikių vertinimą, nustatant mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programai, analizuoja ugdymosi sunkumų pobūdį ir dėl jų kylantį pagalbos poreikį;

13.3.2. siekiant mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, nustatyti specialiuosius ugdymosi poreikius, kartu su kitais švietimo pagalbos specialistais ir mokytojais rengia vertinimo dokumentus;

13.3.3. supažindina mokinį ir / arba jo tėvus (globėjus) su ugdymosi sunkumų vertinimo ar SUP įvertinimo rekomendacijų įgyvendinimu Mokykloje, identifikuoja ir suderina lūkesčius pagalbai;

13.3.4. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymo(si) ypatumus;

13.3.5. padeda mokiniams pažinti jų stiprybes, planuoti mokymąsi, didinant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi motyvaciją, savarankiškumą;

13.3.6. pristato VGK ir / arba pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas mokytojams, konsultuoja dėl ugdymo turinio pritaikymo arba individualizavimo, prireikus kreipiasi į VGK dėl pagalbos teikimo arba mokinio SUP įvertinimo ar pakartotinio vertinimo reikmės, kaip įmanoma labiau į šiuos procesus įtraukia tėvus (globėjus);

13.3.7. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja šių mokinių ugdymo klausimais;

13.3.8. dalyvauja kuriant universalus dizaino principus atitinkančią ugdymo aplinką ir, pritaikant ugdymo turinį, padeda mokytojams struktūruoti klasės aplinką ir ugdymo veiklas, ieško veiksmingų mokinio įtraukties į ugdymą strategijų;

13.3.9. šviečia Mokyklos bendruomenę specialiųjų poreikių turinčių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja Mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į įtrauktį, padeda geriau pažinti mokinių įvairovę ir jų poreikius;

13.3.10. kolegialiai inicijuoja Mokyklos aplinkos pritaikymą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, teikia rekomendacijas Mokyklos vadovui ir / arba VGK dėl ugdymo aplinkų

pritaikymo;

13.3.11. kartu su mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais rengia ir įgyvendina individualaus ugdymo plano mokiniui pagalbos (IPP) dalį, prireikus koordinuoja jo vykdymą;

13.3.12. dalyvauja Mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, aptariant individualaus darbo su mokiniu ir / ar mokinių grupę planus, programas, būdus, metodus ir pagalbos intensyvumą.

13.4. Logopedas:

13.4.1. įvertina mokinio kalbines galias ir sunkumus; remdamasis išvadomis, numato pagrindines kalbos ugdymo kryptis, siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, rengia kalbos ir kalbėjimo sutrikimų šalinimo programas;

13.4.2. siekiant mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, nustatyti specialiuosius ugdymosi poreikius, kartu su kitais švietimo pagalbos specialistais ir mokytojais pildo reikiamus vertinimo dokumentus;

13.4.3. informuoja tėvus ir pedagogus apie mokinių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų pobūdį, bendrauja ir bendradarbiauja, padedant juos įveikti;

13.4.4. veda specialias pratybas kalbos ir kalbėjimo sutrikimams šalinti.

14. Trečiasis lygmuo:

14.1. Vaiko gerovės komisija:

14.1.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(si) / ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams;

14.1.2. kiekvienais mokslo metais organizuoja Patyčių masto mokykloje vertinimo tyrimą, apibendrina ir pristato rezultatus;

14.1.3. inicijuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių; gavus tėvų (globėjų) sutikimą, atlieka mokinio ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

14.1.4. nagrinėja mokinio nenoro lankyti Mokyklą, Mokyklos nelankymo, baimių eiti į Mokyklą, nesėkmingo mokymosi priežastis;

14.1.5. atlikusi kompleksinį pedagoginį ir psichologinį tyrimą ir vertinimą, teikia rekomendacijas dėl tolesnio mokinio ugdymo, konsultacinę pagalbą mokytojams, mokiniui, šeimai;

14.1.6. konsultuoja baigiamosios klasės mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, ir jų tėvus dėl jų tolesnio mokymosi (galias atitinkančios mokymosi programos parinkimo, mokymo įstaigos parinkimo) ir pagal galimybes užtikrina sklandų mokinio perėjimą į kitą mokymo įstaigą ir / arba jos pasirinkimą.

15. Ketvirtasis lygmuo:

15.1. Kitų institucijų pagalba:

15.1.1. Mokykla bendradarbiauja su sveikatos ugdymo, policijos, vaiko teisių apsaugos institucijomis, su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyriumi, Socialinės paramos centru, Bendruomeniniais šeimos namais ir kitomis institucijomis, teikiančiomis pagalbą vaikams ir šeimoms.

V SKYRIUS

PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO SISTEMA

16. Pagalba teikiama, kai ją skiria Mokyklos vaiko gerovės komisija ir / arba Psichologinė pedagoginė tarnyba.

17. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai integruotai ugdomi bendroje klasėje, grupėje.

18. Pagrindinė logopedo ir specialiojo pedagogo darbo forma yra pratybos: individualiosios (1 mokinytis), pogrupinės (2-4 mokiniai), grupinės (5-8 mokiniai). Pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokomiems visiško integravimo būdu, teikiama pamokų metu, o logopedinės pratybos – ne pamokų metu. Pagalba gali būti derinama su psichologine, socialine – pedagogine, specialiąja pagalba. Logopedas ir specialusis pedagogas pagal tvarkaraštį dirba specialiojo ugdymo kabinete arba klasėje.
19. Mokyklos psichologas dirba pagal Mokyklos vadovo patvirtintą tvarką.
20. Mokinio padėjėjas dirba klasėje su mokymosi sunkumų turinčiais mokiniais.